

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM it-Tnejn, 15 t'April, 2002

**Kawla Numru 18
~itazz. Nru. 791/01JRM**

**Emanuel MAGRI f'ismu
proprju kif e`er`enti l-
kummer` tajt l-isem
*Jaws Aluminium***

VS

**Joseph u Wilma konju[i]
VANCELL**

Il-Qorti:

Rat l-Att ta`~itazzjoni mressaq fis-7 ta' Mejju, 2001, li bih l-attur *proprio et nomine* ippremetta:

Illi wara `itazzjoni ppresentata mill-konju[i] Joseph u martu Wilma Vancell dawn issottomettew illi wara li bejn Settembru 1996 u Marzu 1997 kienu ordnaw xi xog]lijiet tal-aluminium ming]and Emanuel Magri f'ismu

proprju kif eser`enti l-kummer` ta]t l-isem "JAWS ALUMINIUM" u]allsu s-somma ta' elf lira maltin (Lm1,000) akkont tax-xog]lijiet minnhom ordnati u wara li [ie esegwit in parti x-xog]lijiet ordnati liema xog]lijiet ma [ewx konkluzi skond l-arti u s-seng]a;

Illi b'senten\ a tal-Prim'Awla tal-Qorti ~ivili datata 29 ta' Novembru 2000 fl-ismijiet "Joseph u martu Wilma Vancell vs Emanuel Magri f'ismu proprju kif eser`enti l-kummer` ta]t l-isem "JAWS ALUMINIUM" (Citazz. Nru. 1000/00JRM) l-attur [ie kkundannat irodd lura s-somma ta' elf lira maltin(Lm1000) lill-konvenuti odjerni fi \mien xahrejn mid-data tas-senten\ a bl-ispejje\ u bl-img]ax legali fuq l-istess somma;

Illi l-ewwel darba li l-attur odjern sar jaf bl-imsemmija kaw\ a kien proprju fl-ewwel [img]a ta' Frar 2001 meta huwa ir`ieva ittra mill-avukat tal-konvenuti datata 28 ta' Jannar 2001 li permezz tag]ha huwa kien [ie ordnat i]allas l-ammont ta' elf mitejn u sebg]a u sebg]in lira maltin u sebg]a u tmenin `entezmu (Lm1277.87,6) rapprezentanti s-somma komplessiva dovut skond l-imsemmija senten\ a [ia `itata;

Illi l-attur u lanqas il-familjari tieg]u ma kienu jafu bl-esisten\ a tal-kaw\ a g]aliex li kieku kien jiddefendi l-interessi tieg]u;

G]alhekk l-attur talab lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m'g]andhiex:

Tidde`iedi u tiddikjara illi ai termini tal-Artikolu 811(b) tal-Kap 12 tal-Li]ijiet ta' Malta l-attur ma kienx jaf bl-esisten\ a tal-kaw\ a fl-ismijeit "Joseph u martu Wilma Vancell vs Emanuel Magri f'ismu proprju kif eser`enti l-kummer` ta]t l-isem "JAWS ALUMINIUM" (~itazz. Nru. 1000/00JRM) u dan g]aliex huwa qatt ma [ie notifikat bi` -`itazzjoni u bl-avviz tas-smieg];

Tidde`iedi u tiddikjara illi l-kawla fl-ismijiet odjerni terga tinstema u l-attur jingjata \-mien kollu mog]ti mill-Kodi`i ta' Organizzazzjoni u Pro`edura ~ivili (Kap 12 tal-Li[jijiet ta' Malta) li jirribatti l-premessi mi[jjuba mill-konvenuti;

Bl-ispejje\ u bil-konvenuti minn issa ngunti g]as-subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-attur *proprio et nomine*;

Rat in-Nota mressqa fl-4 ta' {unju, 2001, li biha l-im]arrkin mi\\ew[in Vancell e``epew:

Illi t-talbiet attri`l huma infondati fil-fatt u fid-dritt u g]andhom ji[u mi`]uda bl-ispejje\ peress illi l-attur [ie debitament notifikat, wara diversi tentattivi, bl-atti tal-kawla fl-ismijiet "Joseph u martu Wilma Vancell vs Emanuel Magri f'ismu proprju kif eser`enti l-kummerc ta]t l-isem "Jaws Aluminium" (~itazzjoni Nru. 1000/00JRM), a tenur tal-Artiklu 187(3) tal-Kap 12 tal-Li[jijiet ta' Malta;

Salvi e``ezzjonijiet o]ra;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrkin Vancell;

Rat id-Degriet tag]ha tat-2 ta' Lulju, 2001, li bih ordnat li l-atti tal-kawla fl-ismijiet "*Joseph u martu Wilma Vancell vs Emanuel Magri f'ismu proprju kif eser`enti l-kummer` ta]t l-isem Jaws Aluminium*" (~itazz. Nru. 1000/00JRM) maqtug]a fid-29 ta' Novembru, 2000, ji[u mehmulin mal-atti ta' din il-kawla;

Semg]et ix-xhieda tal-attur;

Semg]et it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet;

Rat l-atti kollha tal-kawla;

Rat id-Degriet tag]ha tat-23 ta' Jannar, 2002, li bih]alliet il-kaw\la g]al-lum g]as-sentenza;

Ikkunsidrat:

Illi b'din il-kaw\la, l-attur *proprio et nomine* qieg]ed jitlob li kaw\la li kienet infet]et kontrih mill-im]arrkin tallum u li nqatg]et fid-29 ta' Novembru, 2000, ter[a' tinstama' min]abba li hu ma kienx [ie notifikat bl-atti ta' dik il-kaw\la l-o]ra;

Illi min-na]a tag]hom, l-im]arrkin jg]idu li t-talba m'g]andhiex tintlaqa' g]aliex l-attur kien notifikat kif imiss u skond il-li]i;

Illi l-pro`edura tar-ritrattazzjoni g]andha \ew[g]anijiet: fl-ewwel post, dik li t]assar g]al kollox u mhux biss parzjalment¹ sentenza li tkun saret [udikat bejn il-partijiet g]al xi wa]da mir-ra[unijiet spe`ifi`i u tassattivi msemija mil-li]i², u, fit-tieni post, dik li ter[a' tinstama' l-kaw\la li s-sentenza tag]ha tkun t]assret u li ting]ata sentenza o]ra mill-[did. Qabel ma l-Qorti tkun soddisfatta li sabet ra[uni tajba biex t]assar is-sentenza ewlenija, m'g]andhiex, b]ala regola, tid]ol biex tqis il-mertu tal-kwestjoni maqtug]a bis-sentenza li tag]ha tintalab ir-revoka³;

Illi billi s-sentenza li dwarha infet]et din il-pro`edura kienet mog]tija minn din il-Qorti b]ala qorti tal-ewwel grad, l-azzjoni tal-attur *proprio et nomine* tinbena fuq l-artikolu 812 tal-Kap 12, kif japplika mieg]u l-artikolu 811(b). Skond il-li]i, din l-azzjoni trid issir fi \mien tliet (3) xhur minn dak inhar li l-attur isir jaf bis-sentenza li

¹ App. ~iv. 5.6.1985 fil-kaw\la fl-ismijiet *Kontrollur tad-Dwana vs Michael Jammit et*

² App. ~iv. 7.12.1936 fil-kaw\la fl-ismijiet *Wismayer vs Wismayer et* (Kollez. Vol: XXIX.i.795)

³ Kumm. 16.12.1915 fil-kaw\la fl-ismijiet *Harrison noe vs Jammit noe* (Kollez. Vol: XXII.iii.235)

tkun ingjatat kontrih fil-pro`eduri l-o]rajn fejn kien im]arrek⁴;

Illi l-attur *proprio et nomine* jg]id li sar jaf l-ewwel darba bis-sentenza mog]tija kontrih tad-29 ta' Novembru, 2000, meta r`ieva ittra ming]and l-avukat tal-mi\lew]in Vancell li fiha ntab i]allashom l-ammont likwidat b`dik is-sentenza. Qabel waslitlu dik l-ittra, hu jg]id li la hu u lanqas il-membri tal-familja tieg]u ma kienu m]ar jafu li kien hemm kaw\la;

Illi, b`ieda ma' dan, l-attur u l-familjari tieg]u kollha ressqu dikjarazzjoni ma]lufa fejn jg]idu li, fl-ebda waqt, ma raw jew sabu mwa]]la xi kopja ta`-`itazzjoni mal-bieb tad-dar tag]hom⁵, fi\`mien meta suppost saret notifika b]al din. M`huwix kontestat li f`dik il-kaw\la, l-im]arrkin Vancell (li f`dik il-kaw\la kienu l-atturi) kienu talbu li n-notifika ssir bil-mezz tal-pubblikazzjoni u bl-affissjoni⁶, wara li tentativ ta' notifika bil-pro`edura normali ma]allietx ri\ultat;

Illi, fl-ilment tieg]u dwar in-notifika, l-attur ma jsemmi xejn dwar in-notifika li saret bil-mezz tal-pubblikazzjoni, la dik li saret b`avvi\ fil-Ga\letta tal-Gvern, u lanqas dik li twettqet b`avvi\ f`urnal lokali. Huwa jorbot l-ilment tieg]u u jsejjes il-kaw\la tar-ritrattazzjoni kollha kemm hi fuq jekk saritx kif messha l-pro`edura tal-affissjoni. Fis-sewwa jrid jing]ad li l-attur jilmenta biss dwar jekk l-atti twa]]lux mal-bieb tad-dar tieg]u, g]aliex lanqas imieri li, fil-fatt, kopja tal-atti twa]]lu wkoll mal-postijiet pubbli`i murija fi\`lew[riferti l-o]rajn mag]mula fl-istess okka]joni li fiha jidher li saret l-affissjoni mal-bieb tad-dar tieg]u;

Illi l-attur, g]al dan il-g]an, ressaq b`xhud tieg]u ukoll lill-uffi`jal tal-Qorti l-Marixxall Victor A]ius li wettaq dik in-notifika spe`jali. Kif jidher mix-xhieda tieg]u, u mill-atti tal-kaw\la l-o]ra, huwa kien iddikjara li wa]]al kopja tal-

⁴ Art 818(1)(b) tal-kap 12

⁵ Dokti "EM¹" sa "EM⁴ⁿ", f]pa[[. 16 sa 19 tal-pro`ess

⁶ Art. 187(3) tal-Kap 12

atti tal-kawla ma' tliet (3) postijiet differenti. Stqarr li r-riferti ta' dawk l-affissjonijiet kien g]amilhom hu, u l-istess ja[a d-dikjarazzjoni li saret fihom, flimkien mal-firma tieg]u. Ix-xhud qal, meta muri tpin[ija tal-fa`ata tad-dar tal-attur⁷, li jag]rafha b]ala d-dar li mal-bieb ewlieni tag]ha wa]]al kopja tal-atti tal-kawla waqt it-twettiq tal-pro`ess tal-affissjoni. Ix-xhud ma ftakarx x`jin kien mar biex iwa]]al l-atti tal-kawla mal-bieb, imma ftakar li ma kienx `empel il-qanpiena u ftakar ukoll li kien mar f`jin normali tax-xog]ol u mhux wara l-jinijiet legali. Qal ukoll li lill-attur jafu g]aliex ma kinitx l-ewwel darba li wassallu atti tal-Qorti, u dan ukoll f`dik id-dar⁸. I`da, meta mistoqsi jfisser x`g]amla ta' bieb kien li wa]]al l-atti mieg]u fid-dar tal-attur, ix-xhud qal li l-bieb kien wie]ed tal-kawba b`kulur skur. Meta g]amel l-affissjoni, kien wa]du;

Illi, min-na]a tieg]u, l-attur jg]id li l-bieb tad-dar tieg]u huwa tal-aluminju, bi bwejbiet bil-][ie[u li dak il-bieb ilu hemm sa minn mindu da]al jg]ix f`dik id-dar⁹. Fisser li, minn mindu mar joqg]od f`dik id-dar, kien sar bdil f`xi aspetti tal-fa`ata, imma mhux fil-bieb ewlieni, u wkoll li, ma\`mien, inbidlu n-numri tal-bibien tad-djar f`dik it-triq;

Illi, g]alhekk, il-kwestjoni li l-Qorti trid tqis hija jekk dak li qieg]ed jg]id l-attur u l-membri tal-familja tieg]u, u ji]ifieri li l-kopji tal-atti tal-kawla twa]]lux ma' bieb daru, hijiex ja[a minnha jew le. Kontra din ix-xilja, hemm riferta po`ittiva tal-uffi`jal tal-Qorti li turi li t-twa]]il sar, u hemm ix-xhieda tal-istess uffi`jal li jikkonferma li fil-fatt dak li xehed kien mis-sewwa;

Illi, b`vieda ma' dak li ng]ad i]jed 'il fuq dwar in-natura e`ezzjonali tal-pro`edura tar-ritrattazzjoni, irid jing]ad ukoll li l-prova tar-ra[uni li g]aliha parti titlob li kawla ti]i mismug]a mill-[did trid issir minn dik l-istess parti u trid issir b`mod li jwassal lill-Qorti li tqis li t-talba hija

⁷ Dok "JV¹", f]pa[. 22 tal-pro`ess

⁸ Xhieda ta' Victor A]ius tat-23.1.2002, f]pa[. 26-7 tal-pro`ess

⁹ Xhieda tal-attur tat-23.1.2002 f]pa[. 24 tal-pro`ess

mist]oqqa¹⁰. Il-parti ritrattata m'g]andha tipprova xejn, spe`jalment meta r-ra[uni li ssejjes it-talba g]as-smig] mill-[did ma titnissilx minn g]amil tal-parti ritrattata, b]al f'dan il-ka\. L-indirizz li fih intalab mill-mi\\ew[in Vancell li l-atti jitwa]]lu kien sewwasew id-dar ta' abitazzjoni tal-attur, u ma ntu\\a l-ebda tag]rif jew indikazzjonijiet o]rajn;

Illi, fid-determinazzjoni tal-kwestjoni mqanqla mill-attur, il-Qorti qeg]da i\\omm quddiem g]ajnejha wkoll li l-kaw\\ali mressqa minnu tag]mel sej]a g]all-applikazzjoni tal-prin`ipju ewlieni tal-]aqq naturali dwar is-smig] xieraq. L-attur jg]id li kien min]abba li ma saritx notifika lilu tal-atti tal-kaw\\a li huwa naqas milli jidher fl-ewwel pro`edura u li wasslet biex bis-sentenza li ng]atat kien kundannat i]allas lill-atturi f'dik il-kaw\\a l-ammont hemm imsemmi;

Illi l-Qorti tifhem li l-pro`edura mfissra fl-artikolu 187 tal-Kodi`i tal-Pro`edura g]andha ti]i segwita b'reqqa u n-nuqqas ta']arsien tag]ha j]ib konsegwenzi radikali g]as-siwi ta' kulma jkun sar bi ksur tag]ha. Meta l-artikolu msemmi jg]id kif g]andha ssir in-notifika, juri `ar li n-notifika bil-mezz tal-pubblikazzjoni u (fejn il-post tar-residenza tal-im]arrek ikun mag]ruf) bil-mezz tat-twa]]il tal-att ma j]attux g]al xulxin, fis-sens li t-tnejn li huma jridu jkunu twettqu. Mela jekk inhu minnu, kif qieg]ed jg]id l-attur, li l-kopji tal-atti tal-kaw\\a ma twa]]lux mal-bieb tad-dar tieg]u, ma jistax jing]ad li l-pro`edura tan-notifika [jet im]arsa kif trid il-li[i, minkejja li l-pubblikazzjoni saret kif imiss;

Illi, madankollu, fil-fatt ix-xilja tal-attur (u l-familjari tieg]u) hija i\\jed minn wa]da dwar nuqqas ta' twettiq pro`edurali: fil-fatt hija xilja li dak li juru l-atti tal-kaw\\a u dak li xehed l-uffi`jal tal-Qorti dwarhom m'huwiex minnu. Kemm hu hekk, fit-trattazzjoni tieg]u, l-abbli difensur tal-attur se]aq li l-affissjoni ma saritx, u jekk l-

¹⁰ Ara, per e]empju, Kumm. 27.4.1992 fil-kaw\\a fl-ismijiet *Aquilina vs ~iantar noe* (Kollez. Vol: LXXVI.iv.666)

atti twa]]lu ma' bieb]addie]or ma tistax titqies li saret kif imiss. Huwa rabat]afna mill-argument tieg]u mal-g]amla tal-bieb tad-dar tal-attur u ma' kif dan id-dettal igiddeb ix-xhieda tal-Marixxal;

Illi, min-na]a tag]hom, l-im]arrkin jissottomettu li l-ver\joni tal-attur (u l-familjari tieg]u) ma tistax torbot mag]ha ladarba huma lkoll jg]idu li fil-jiem meta suppost saret l-affissjoni,]add minnhom ma kien id-dar. Huma jtennu li, biex xhieda ta' din l-g]amla tista' titwemmen, trid tkun i\jed minn sempli`i kon[ettura biex twaqqa' xhieda po\ittiva b]alma hija dik li to]ro[mill-atti tal-kaw\la (ji]ifieri, ir-riferta po\ittiva li saret minnufih wara li saret l-affissjoni, u t-tennija tal-uffi`jal tal-Qorti li huwa tassew wettaq il-pro`edura tal-affissjoni mad-dar tal-attur);

Illi l-Qorti]asbet fit-tul dwar il-fatti li jo]or[u mill-atti f'dan il-ka\. Filwaqt li ma tistax tifhem min seta' kellu interess li, jekk l-atti kienu tassew imwa]]lin mal-bieb ta' dar tal-attur, jaqla' l-istess atti qabel ma hu jew xi]add mill-membri tal-familja tieg]u [ew lura d-dar, tqis ukoll d-dettal tal-g]amla ta' bieb li mieg]u l-Marixxal A[ius se]aq li wa]]al l-atti tal-kaw\la m'huwiex element traskurabbli fl-apprezzament tal-provi mressqa. Huwa minnu li l-istess xhud g]araf il-fa`ata tad-dar (meta muri tpin[ija tag]ha) u ta tag]rif ie]or li stqarru l-attur innifsu, i\da meta x-xhud deher daqshekk kategoriku dwar fatt li ma jikkorrispondix mar-rejalta', il-Qorti jkollha tqis b'i\jed reqqa l-probabilita' li l-affissjoni ma saritx mal-bieb tad-dar tal-attur;

G]al dawn ir-ra[unijiet, il-Qorti qeg]da tidde`iedi billi:

Tilqa' l-ewwel talba attri`i u tiddikjara li l-attur ma kienx notifikat kif imiss bl-atti tal-kaw\la numru 1000/00JRM fl-ismijiet "*Joseph u martu Wilma Vancell vs Emanuel Magri f'ismu proprju kif e\er`enti l-kummer` ta]t l-isem 'Jaws Aluminium'*"; u

B'hekk **tilqa' wkoll it-tieni talba attri`i** u tordna li l-kawla fuq imsemmija ter[a' tinstama' mill-[did;

Fi-`irkostanzi tal-ka\, **l-ispejje** ta' din id-de`ijoni jibqg]u ming]ajr taxxa bejn il-partijiet.

Moqrija.

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,
15 t'April, 2002

Charles Falzon,
Deputat Re[istratur,
15 t'April, 2002